Eiropas Parlaments
2024-2029

PIEŅEMTIE TEKSTI

P10_TA(2026)0121

Okeānu diplomātijas nozīme ES zvejniecības un akvakultūras konkurētspējas kontekstā

Eiropas Parlamenta 2026. gada 28. aprīļa rezolūcija par okeānu diplomātijas nozīmi ES zvejniecības un akvakultūras konkurētspējas kontekstā (2025/2054(INI))

Eiropas Parlaments,

– ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 2. pantu, 3. panta 5. punktu, 43., 349. un 355. pantu,

– ņemot vērā ES kopējo zivsaimniecības politiku (KZP) un tās ārējo dimensiju,

– ņemot vērā Nolīgumu par 1982. gada 10. decembra Apvienoto Nāciju Jūras tiesību konvencijas īstenošanu attiecībā uz transzonālo zivju krājumu un tālu migrējošo zivju krājumu saglabāšanu un apsaimniekošanu,

– ņemot vērā 2023. gada 19. jūnija Nolīgumu, kas saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju izstrādāts par jūras biodaudzveidības saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu teritorijās, kas ir ārpus valstu jurisdikcijas (*BBNJ* nolīgums),

– ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2025. gada 8. oktobra Regulu (ES) 2025/2077, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 1026/2012 par konkrētiem pasākumiem zivju krājumu saglabāšanas jomā attiecībā uz valstīm, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju[1],

– ņemot vērā Komisijas 2025. gada 5. jūnija paziņojumu “Eiropas Okeāna pakts” (COM(2025)0281) un Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2022. gada 24. jūnija kopīgo paziņojumu “Kurss — ilgtspējīga zilā planēta. Kopīgs paziņojums par Starptautiskās okeānu pārvaldības darbakārtību” (JOIN(2022)0028),

---

1 OV L, 2025/2077, 14.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2077/oj.

– ņemot vērā Komisijas un Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2025. gada 16. oktobra kopīgo paziņojumu "Vidusjūras reģiona pakts. Kopīga jūra, kopīgs pakts, kopīga nākotne" (JOIN(2025)0026), jo īpaši tā 2.6. iedaļu "Ilgtspējīgas zilās ekonomikas sekmēšana",

– ņemot vērā Kuņminas–Monreālas globālo biodaudzveidības satvaru,

– ņemot vērā Nolīgumu attiecībā uz neregulētas zvejniecības novēršanu atklātās jūras teritorijās Ziemeļu Ledus okeāna centrālajā daļā[2],

– ņemot vērā Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) Nolīgumu par zvejniecības subsīdijām, kas pieņemts ar ministru 2022. gada 17. jūnija lēmumu,

– ņemot vērā Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) ziņojumus "Review of the state of world marine fishery resources – 2025" ("Pārskats par pasaules jūras zvejas resursu stāvokli 2025. gadā") un "The State of World Fisheries and Aquaculture 2024" ("Zvejniecības un akvakultūras nozares stāvoklis pasaulē 2024. gadā"),

– ņemot vērā iepriekšējās rezolūcijas par okeānu pārvaldību, zivsaimniecību un zilo ekonomiku,

– ņemot vērā 2023. gada 17. oktobra rezolūciju par Ķīnas zvejniecības darbību radītajām sekām ES zvejniecībai un turpmāko rīcību[3],

– ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

– ņemot vērā Zivsaimniecības komitejas ziņojumu (A10-0043/2026),

A. tā kā okeāni un jūras aizņem 71 % Zemes virsmas un vairāk nekā 65 % ES teritorijas; tā kā, pateicoties tās tālākajiem reģioniem, kas nodrošina tās klātbūtni visos okeānos, ES pārrauga pasaulē lielāko kolektīvo jūras teritoriju, ko veido 25 miljoni km² ekskluzīvo ekonomikas zonu (EEZ) un vairāk nekā 70 000 km gara krasta līnija; tā kā 40 % ES iedzīvotāju dzīvo līdz 50 km attālumā no jūras;

B. tā kā ES zvejas flotē, kas nodrošina ES klātbūtni jūrās, ir aptuveni 69 000 kuģu, no kuriem 75 % izmanto piekrastes un mazapjoma zvejnieki, un tā ir viena no ilgtspējīgākajām un stingrāk reglamentētajām zvejas flotēm pasaulē; tā kā tā saskaras ar kvotu samazināšanos, augstām darbības izmaksām, administratīvo un regulatīvo slogu, zvejas flotes un zvejnieku novecošanu, stimula trūkumu piesaistīt nozarei jaunas paaudzes un negodīgu konkurenci, ko rada trešās valstis ar zemākiem standartiem; tā kā godīga

---

2 OV L 73, 15.3.2019., 3. lpp.
3 OV C, C/2024/2652, 29.4.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2652/oj.

konkurence un ilgtspējīga zvejniecības pārvaldība ir galvenie pārticīgas un rentablas nozares elementi, kā norādīts 2024. gada ekonomikas ziņojumā par ES zvejas floti;

C. tā kā ES un trešo valstu zvejniekiem netiek piemēroti vienādi nosacījumi un tādēļ pēdējos gados ir ievērojami samazinājies ES kuģu skaits — tie ir vai nu uz laiku eksportēti, vai pārdoti trešām valstīm; tā kā, ja ES kuģis pamet kādas reģionālas zvejniecības pārvaldības organizācijas (RZPO) pārvaldītu zvejas vietu, to aizstāj trešās valsts kuģis, kas parasti darbojas saskaņā ar zemākiem vides un sociālajiem standartiem; tā kā vienlaikus palielinās imports no šādām valstīm ES tirgū;

D. tā kā ES zvejniecības un akvakultūras nozare ES ekonomikai nodrošina aptuveni 5,5 miljardus EUR gadā un visā Eiropā tieši nodarbina aptuveni 193 000 zvejnieku un akvakultūras ražotāju; tā kā Eiropas Savienībai ir zivju apstrādes un konservu ražošanas nozare ar ievērojamu sociālekonomisko dimensiju, kas arī ir jāsaglabā un jāstiprina;

E. tā kā ES importē 70 % no tās patērētājiem jūras produktiem un tas rada stratēģisku atkarību, apdraud pašpietiekamību un var pakļaut nozari negodīgai praksei; tā kā tāpēc ir jāievieš izsekojamības un pārredzamības noteikumi, jāpastiprina robežkontrole un jāsaskaņo muitas mehānismi un automātisku aizsardzības pasākumu un savstarpības klauzulas, kā arī jāizveido ES importa kontroles birojs, lai nodrošinātu, ka viss imports atbilst standartiem, kas ir līdzvērtīgi Eiropas Savienībā piemērojamajiem standartiem;

F. tā kā ES ir 18 RZPO un četru reģionālo jūras konvenciju līgumslēdzēja puse un tai ir vadošā loma daudzpusējās sarunās par zvejniecības pārvaldību un jūras resursu saglabāšanu; tā kā ES atzīst, ka RZPO ir starptautiskās okeānu pārvaldības pamatelementi zivju krājumu pārvaldības un saglabāšanas jomā un ir būtiski instrumenti starptautiskās okeānu diplomātijas veicināšanai, piekrastes valstu un zvejojošo valstu sadarbības stiprināšanai un atklātās jūras ilgtspējīgas pārvaldības nodrošināšanai;

G. tā kā ES ir noslēgusi 20 ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību nolīgumus (IZPN); tā kā, neraugoties uz to, ka septiņi no tiem ir neaktīvi, IZPN veido nolīgumu tīklu ar partnervalstīm, kurš arī nodrošina platformu turpmākai sadarbībai saistībā ar globālo zvejniecības pārvaldību un starptautisko okeānu pārvaldību;

H. tā kā okeānu paskābināšanās, jūras piedrazojums, pārzveja, piesārņotība ar plastmasu, invazīvas sugas, dzīvotņu degradācija un klimata pārmaiņas, paaugstinoties jūras temperatūrai un pieaugot jūras karstuma viļņu biežumam, nopietni apdraud jūras bioloģisko daudzveidību, savukārt nelegāla, nereģistrēta un neregulēta (NNN) zveja, pārzveja un ēnu flotes apdraud bioloģisko daudzveidību un zvejniecību ES un visā pasaulē un rada negodīgu konkurenci ES

zvejniekiem;

I. tā kā ēnu flotes un nepārredzamas īpašumtiesību struktūras rada konkrētus un paaugstinātus draudus jūras drošībai, sabiedrības veselībai un drošībai piekrastes teritorijās, tostarp palielinot naftas noplūžu, nejaušu noplūžu, bīstamu atkritumu noplūžu un citu incidentu risku, kas apdraud cilvēku dzīvību, iztiku un piekrastes ekosistēmas;

J. tā kā kuģošanas brīvība un spēja darboties jūrā arvien vairāk tiek apdraudēta visā pasaulē un būtiska jūras infrastruktūra saskaras ar pieaugošiem riskiem;

K. tā kā hibrīddraudi, kiberuzbrukumi un nesenie sabotāžas akti sniedzas pāri robežām, jo tie ietver cauruļvadu un zemūdens sakaru kabeļu bojāšanu, iejaukšanos globālās pozicionēšanas sistēmas (GPS) darbībā Baltijas jūrā un Melnajā jūrā un uzbrukumus kuģošanas maršrutos Sarkanajā jūrā; tā kā cīņa pret jūras infrastruktūras, jūras sakaru līniju un globālās tirdzniecības pakļautību hibrīddraudiem, kiberuzbrukumiem, pirātismam un pieaugošajai ģeopolitiskajai spriedzei un līdz ar to arī jūras drošības apdraudējumiem ir kļuvusi par stratēģisku ES ekonomikas, savienotības un digitālās suverenitātes prioritāti;

L. tā kā 2025. gada augustā notika piektā sarunu kārta par gaidāmo globālo līgumu par plastmasu, taču konsenss attiecībā uz līgumu netika panākts;

M. tā kā *Brexit* radīja jaunus sarežģījumus zvejniecību pārvaldībā Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu daļā, negatīvi ietekmējot strukturētu un sakārtotu sadarbību zvejniecību un okeānu pārvaldībā, tostarp kvotu iedalīšanu, piekļuvi zvejas vietām un tirdzniecības dinamiku;

N. tā kā Regula (ES) 2025/2077 stiprina ES spēju vērsties pret trešo valstu īstenotu neilgtspējīgu zvejas praksi, konkrēti, tā nosaka skaidrus nesadarbošanās kritērijus, kuru pamatā ir starptautiskās tiesības un neatkarīgi zinātniski pierādījumi, ar mērķi aizsargāt kopīgos zivju krājumus, stiprināt sadarbību RZPO un nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES zvejniekiem, kas darbojas saskaņā ar augstiem ilgtspējas standartiem;

O. tā kā Eiropas Okeāna paktā ir ierosinātas sešas galvenās ES prioritātes, tostarp ES okeānu diplomātijas stiprināšana, okeānu veselības aizsardzība un atjaunošana, jūras drošības uzlabošana un ar okeānu saistītās pētniecības un zinību virzīšana;

Okeānu diplomātijas stiprināšana

1. uzsver, ka ES būtu jāturpina vadīt starptautiskās okeānu pārvaldības darbakārtību, jo tā ir unikālā pozīcijā, ņemot vērā tās jūras teritorijas lielumu, tālāko reģionu ģeostratēģisko stāvokli visos okeānos, tās

vēsturisko līderību, ekonomisko nozīmi un ietekmi, kā arī tās juridisko un regulatīvo līderību; atgādina, ka ES ir lielākā EEZ pasaulē un tā jau ir viena no līderēm jūras dzīvotņu un resursu ilgtspējīgā apsaimniekošanā, aizsardzībā, saglabāšanā un atjaunošanā nākamajām paaudzēm;

2. uzsver, ka okeāns ir ģeopolitisks un ekonomisks aktīvs, kam ir būtiska nozīme Eiropas konkurētspējā un kultūras identitātē, un ka okeānu diplomātija ir daļa no starptautiskās okeānu pārvaldības; uzskata, ka tai nevajadzētu aprobežoties tikai ar ģeopolitisku vai drošības pieeju; tajā būtu jāņem vērā arī vispārējā okeānu pārvaldība, kas atspoguļo jūras vidisko, ekonomisko, kultūras, sociālo un teritoriālo dimensiju un jūras nozīmi zvejnieku kopienām un piekrastes, salu un tālāko reģionu kopienām;

3. aicina okeānu diplomātiju integrēt ES ārējā darbībā, tostarp attīstībā, un tās kopējā ārpolitikā un drošības politikā, lai aizstāvētu uz noteikumiem balstītu kārtību jūrā, izmantojot daudzpusēju sadarbību saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvenciju (*UNCLOS*); norāda, ka ciešāka sadarbība starp dalībvalstīm un ES aģentūrām, jo īpaši Eiropas Jūras drošības aģentūru, Eiropas Robežu un krasta apsardzes aģentūru (*Frontex*), Eiropas Zivsaimniecības kontroles aģentūru, Eiropas Vides aģentūru un ES Kosmosa programmas aģentūru, palīdzētu nodrošināt jūras resursu ilgtspējīgu izmantošanu, popularizēt ES vides, ekonomiskos un sociālos standartus, jo īpaši starptautiskās organizācijās, tostarp *FAO*, Starptautiskajā Darba organizācijā un PTO, un apkarot NNN zveju, stingrāk kontrolējot neregulētu zvejas produktu importu un nosakot stingrākus nosacījumus piekļuvei EEZ;

4. uzsver, ka ir svarīgi cīnīties pret trešo valstu ēnu flotēm, pirātismu, iebiedēšanu un naidīgiem vai vardarbīgiem aktiem, kas kaitē ES zvejniekiem un ES jūras infrastruktūrai, un to darīt, izmantojot īpašus pasākumus, piemēram, jūras spēku misijas, satelītnovērošanu, kurā izmanto *Copernicus*, un jūras dronus; aicina stiprināt ES militārās, nemilitārās un jūras spēku misijas, kuru mērķis ir uzraudzīt un apkarot NNN zvejas darbības, nelikumīgu tirdzniecību un ēnu flotes un kontrolēt kuģu drošību; atgādina, ka nelikumīga tirdzniecība un ēnu flotes palielina lielu piesārņojuma incidentu risku un apdraud piekrastes teritorijas un to iedzīvotājus; ierosina izveidot ES ārkārtas un remediācijas mehānismu, lai palīdzētu veikt reaģēšanas un seku novēršanas pasākumus pēc vides avārijām, kas saistītas ar minētajām darbībām;

5. atzinīgi vērtē Eiropas Okeāna pakta mērķi izstrādāt integrētu stratēģiju, kas apvieno jūrlietu politiku un veicina saskaņotību starp nozarēm, cita starpā integrējot okeānu diplomātiju, zilo ekonomiku, atbildību vides jomā, aizsardzību, jūrniecības industriālo stratēģiju, zvejniecības un akvakultūras ražošanu, jūras drošību, tirdzniecību un attīstības politiku; uzsver, ka, apvienojot jūras spēku izvietošanu, infrastruktūras uzraudzību, apdrošināšanu un tirgus stabilizācijas

pasākumus, uzlabotu kiberaizsardzību un stingru izpildes panākšanu, ES var uzturēt drošus un uzticamus tirdzniecības maršrutus un zvejas vietas, tādējādi stiprinot savu uzticamību un līderību globālajā uz noteikumiem balstītajā kārtībā; aicina ES līmenī regulāri organizēt "okeānu samitus", iesaistot visus attiecīgos ministrus, Parlamentu un Komisiju, lai uzraudzītu Eiropas Okeāna pakta īstenošanu un izstrādātu spēcīgu un dinamisku starptautisko okeānu pārvaldību un okeānu diplomātiju, tādējādi sniedzot ieguldījumu plašākā ES okeāna darbakārtībā un globālajā uz noteikumiem balstītajā kārtībā;

6. atzinīgi vērtē jauno Vidusjūras reģiona paktu kā pamatiniciatīvu miera, stabilitātes un labklājības stiprināšanai reģionā; jo īpaši norāda, ka galvenā uzmanība ir pievērsta ar RZPO saistītā tiesiskā regulējuma veicināšanai un uzlabošanai un NNN zvejas apkarošanai Vidusjūrā, izmantojot spēju veidošanu, uzraudzību, kontroli un pārraudzību; norāda arī uz mērķi palīdzēt mobilizēt liela mēroga reģionālus projektus, kas rada iespējas cilvēkiem un uzņēmumiem; uzsver, ka Vidusjūras zvejas flote sastāv galvenokārt no maziem kuģiem, kas veido aptuveni 80 % no kopējās ES flotes reģionā, un tā un kaimiņvalstu flotes jau saskaras ar daudzām problēmām, kas ietekmē nozares pievilcību un sociālekonomisko ilgtspēju; atzīst, ka ir svarīgi veicināt reģionālo sadarbību jūras drošības, vides aizsardzības un zilās ekonomikas ilgtspējīgas attīstības jomā; aicina Komisiju ciešā partnerībā ar Savienību Vidusjūrai un citām reģionālām struktūrām par prioritāti noteikt šā pakta īstenošanu un izmantot iepriekšējo šādu iniciatīvu pieredzi un paraugpraksi, lai nodrošinātu reālus ieguvumus piekrastes kopienām, īpašu uzmanību pievēršot jauniešiem, sievietēm, maziem uzņēmumiem, ekosistēmām, uztursuverenitātei un ekonomikas noturībai visā baseinā un ar to savienotajā Melnajā jūrā;

7. aicina Komisiju pilnībā izmantot stabilu starptautisko okeānu pārvaldību un okeānu diplomātiju par stratēģisku instrumentu, ar ko veicināt kopīgus mērķus un ES stratēģiskās intereses, izmantojot tās dalību RZPO un IZPN tīklu un īpašu uzmanību pievēršot ilgtspējīgai pārvaldībai, un tādējādi nodrošināt patiesi vienlīdzīgus konkurences apstākļus, atbilstību un godīgu konkurenci starp ES un trešo valstu zvejniekiem, un vienlaikus uzsver, ka ES ir jāuztur zvejas flote, kas var izmantot IZPN paplašināšanas radītās jaunās zvejas iespējas, lai nodrošinātu ES uztursuverenitāti, vienlaikus veicinot vietējo ekonomikas noturību un ilgtspējīgu resursu pārvaldību;

8. atzinīgi vērtē paziņojumu par jaunas paaudzes IZPN, kas izklāstīti Eiropas Okeāna paktā un ir saskaņoti ar ES reģionālajām stratēģijām Āfrikai un Indijas un Klusā okeāna reģionam; uzsver, ka ir jānodrošina, lai šajos nolīgumos tiktu ievēroti zinātniskie ieteikumi un cilvēktiesības, vienlaikus vēl vairāk padziļinot divpusējo sadarbību ar partnervalstīm un stiprinot kopīgu rīcību starptautiskos forumos, piemēram, RZPO, un lai tie arī stiprinātu ES vadošo lomu pasaulē ilgtspējīgas zivsaimniecības partnerattiecību veicināšanā; uzsver, ka

šiem jaunās paaudzes IZPN būtu arī jānodrošina iespēja uzlabot flotes ilgtspēju, samazināt ļoti izmantotu krājumu noslogojumu, dažādot zvejas produktu izcelsmi un samazināt ES atkarību no trešo valstu zvejas produktiem; aicina Komisiju pieņemt globāli ietekmīgu komunikācijas stratēģiju, lai apliecinātu savus vērienīgos mērķus un vadošo lomu;

9. aicina pievērst uzmanību neaktīviem nolīgumiem un vai nu aktivizēt tos, uzsākot sarunas, vai izbeigt tos, lai ES operatori varētu izpētīt citus režīmus saskaņā ar piemērojamiem ES noteikumiem, piemēram, tiešas atļaujas; uzsver, ka PTO 2022. gada Nolīgums par zvejniecības subsīdijām skaidri izslēdz IZPN no tā darbības jomas;

10. turklāt aicina Komisiju turpināt centienus, jo īpaši darbojoties RZPO un izmantojot tās IZPN tīklu un saprašanās memorandos, lai nodrošinātu lielāku pārredzamību un pārskatatbildību attiecībā uz visām zvejojošajām valstīm, jo īpaši tām, kuras neievēro tikpat augstus sociālos, drošības un ilgtspējas standartus kā ES flotes, un panāktu, ka tās apstiprina standartus, kas aizsargā darba ņēmējus saskaņā ar Starptautiskās Darba organizācijas konvencijām, sniedz detalizētu informāciju par savām flotes darbībām, precīzi ziņo par nozvejām un ievēro saglabāšanas un pārvaldības pasākumus;

11. aicina ES un tās dalībvalstis veicināt *FAO* Brīvprātīgo vadlīniju par ilgtspējīgu mazapjoma zveju īstenošanu, aizsargāt mazapjoma zvejnieku īpašumtiesības un piekļuvi zvejas resursiem un nodrošināt mazapjoma zvejnieku līdzdalību viņus ietekmējošo lēmumu pieņemšanā;

12. aicina Komisiju kopā ar Vidusjūras reģiona partnervalstīm izpētīt veidus, kā veicināt un saskaņot jūras resursu kopīgu pārvaldību un vienlīdzīgus konkurences apstākļus noteikumu un kontroļu, reģionālās stabilitātes un drošības ziņā, lai nodrošinātu operatoru ilgtermiņa ekonomisko nākotni, piemēram, padziļinot sadarbību RZPO vai noslēdzot IZPN;

13. uzsver, ka IZPN ir jāgarantē taisnīga un nediskriminējoša attieksme pret ES kuģiem, nosakot piekļuves maksas un nosacījumus, kas ir samērīgi, pārredzami un saskaņoti ar vienlīdzīgu konkurences apstākļu principu; uzsver, ka uz visiem kuģiem, kas darbojas partnervalstu EEZ, būtu jāattiecina tādas pašas finansiālās un tehniskās prasības kā uz ES kuģiem, piemēram, izmantojot spoguļpasākumus; aicina turpmākajos IZPN protokolos stiprināt nediskriminācijas klauzulu, lai nepieļautu, ka partnervalstis citām ārvalstu flotēm piemēro labvēlīgākus finansiālos vai tehniskos nosacījumus; uzsver, ka ir jānodrošina efektīva šo klauzulu īstenošanas uzraudzība un izpildes panākšana, un norāda, ka Komisijas novērtējumos patlaban trūkst detalizētas informācijas par to īstenošanu un efektivitāti; tāpēc aicina Komisiju turpmākajos IZPN novērtējuma ziņojumos sistemātiski iekļaut visaptverošu analīzi un datus par šo aspektu;

14. aicina Komisiju un dalībvalstis nolūkā uzlabot NNN zvejas regulas[4] īstenošanu novērst pārredzamības trūkumu trešo valstu zvejniecības nozarē, kas izriet no, piemēram, izdevīguma karogiem, pastāvīgas karogu maiņas, sarežģītām korporatīvām struktūrām un publiskas informācijas trūkuma par faktiskajiem īpašniekiem; turklāt uzsver, cik svarīgi ir novērst ES flotes aizstāšanu ar mazāk ilgtspējīgām trešo valstu flotēm;

15. uzskata, ka ir svarīgi, lai sarunās par prioritāti tiktu izvirzīta ES karoga kuģu klātbūtne un piekļuve zvejas vietām; uzskata, ka ES karoga kuģu klātbūtne ir vēlama pārtikas nodrošinājuma un tā kontroles un ilgtspējas nolūkos un veicina ES stratēģisko autonomiju pārtikas nodrošinājuma jomā;

16. atzīst zivsaimniecības kopuzņēmumu stratēģisko nozīmi, jo tie ir noderīgs ES un trešo valstu sadarbības modelis; uzsver, ka šīs shēmas rada ekonomisko un sociālo vērtību gan ES, gan trešās valstīs un vienlaikus nodrošina kvalitatīvu un ilgtspējīgi iegūtu jūras izcelsmes olbaltumvielu piegādi ES patērētājiem, palīdz veicināt atbildīgu zveju, taisnīgu nodarbinātību un ilgtspējīgu izaugsmi un sniedz tiešu ieguldījumu vairāku ilgtspējīgas attīstības mērķu un ES okeānu pārvaldības mērķu sasniegšanā;

17. atzinīgi vērtē Komisijas un Savienības Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2022. gada 24. jūnija kopīgo paziņojumu par ES starptautiskās okeānu pārvaldības darbakārtību un Komisijas nesen pieņemto Eiropas Okeānu paktu, kura īstenošana ir jāatbalsta ar vajadzīgajiem finanšu līdzekļiem, kuri ietver 1 miljardu EUR, kas apsolīts trešajā Apvienoto Nāciju Organizācijas Okeānu konferencē par brīvprātīgām saistībām aizsargāt jūras bioloģisko daudzveidību un stiprināt ilgtspējīgas zilās ekonomikas attīstību; atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Okeānu pakts ir iekļauts ES Konkurētspējas kompasā kā stratēģisks ES ilgtermiņa izaugsmes elements, taču pauž nožēlu par jūrlietu nozaru savstarpējas konkurences risku piekļuvē finansējumam;

18. mudina ES atbalstīt attiecībās ieinteresētās personas tādas Eiropas jūrlietu industriālas alianses izveidē, kas integrē zvejniecību, akvakultūru, kuģu būvi, kuģniecību, stratēģiskās investīcijas un tehnoloģijas, vienlaikus atzīstot, ka visas jūrlietu nozares ir savstarpēji atkarīgas konkurētspējas, nodarbinātības, enerģētikas un digitālās pārkārtošanās un jūras un ūdens resursu ilgtspējīgas izmantošanas jomā;

19. aicina Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) ievērojami palielināt

---

[4] Padomes Regula (EK) Nr. 1005/2008 (2008. gada 29. septembris), ar ko izveido Kopienas sistēmu, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju, un ar ko groza Regulas (EEK) Nr. 2847/93, (EK) Nr. 1936/2001 un (EK) Nr. 601/2004, un ar ko atceļ Regulas (EK) Nr. 1093/94 un (EK) Nr. 1447/1999 (OV L 286, 29.10.2008., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/1005/oj).

investīcijas ES diplomātu apmācībā ar okeāniem saistītos jautājumos, īpašu uzmanību pievēršot tam, lai stiprinātu ES delegāciju un misiju trešās valstīs, jo īpaši piekrastes valstīs, speciālās zināšanas jūrlietu un okeānu pārvaldības jomā; uzsver, ka ir jāuzlabo to izpratne par ES zilās ekonomikas investīcijām, darbībām un problēmām to kompetences jomās un saskaņā ar stratēģiju *Global Gateway*; aicina iesaistīt EĀDD Eiropas Okeāna pakta stratēģiskās nozīmes veicināšanā ar attiecīgo Komisijas ģenerāldirektorātu, tostarp Jūrlietu un zivsaimniecības ģenerāldirektorāta (MARE ĢD), atbalstu vai norādījumiem;

Zvejniecības un akvakultūras konkurētspēja

20. aicina Komisiju patlaban notiekošās KZP izvērtēšanas ietvaros nākt klajā ar risinājumiem administratīvā sloga samazināšanai un administratīvo procedūru vienkāršošanai, izmantojot *Omnibus* priekšlikumu, un paātrināt procedūras projektiem, kas veicina pārtikas nodrošinājumu un suverenitāti; uzskata, ka, rādot rentablas nozares piemēru, tiks stiprināti kopīgie ilgtspējas standarti un veicināta šo standartu izstrāde visā pasaulē;

21. uzsver, ka tādas darbības kā piekļuves sauszemes un piekrastes teritorijām vienkāršošana, kuras izstrādātas, cieši sadarbojoties ar Eiropas Investīciju banku un vietējām un reģionālajām pašvaldībām, ir būtiskas, lai uzturētu ilgtspējīgu, noturīgu un konkurētspējīgu akvakultūras nozari; uzsver, ka pārskatītai KZP vai jaunai kopējai akvakultūras politikai būtu jāpalīdz uzlabot pārtikas nodrošinājumu un suverenitāti, nodrošinot jūras produktu stabilu piegādi ES patērētājiem;

22. uzsver, ka zvejniecība un akvakultūra ir stratēģiski aktīvi pārtikas nodrošinājumam, suverenitātei un piekrastes lauku apvidu attīstībai; mudina Komisiju pilnībā integrēt zvejniecību un ūdens cilmes pārtikas ražošanu plašākās ES pārtikas nodrošinājuma, uztura un ilgtspējas stratēģijās; uzstāj, ka visi trīs KZP ilgtspējas pīlāri būtu jāizstrādā vienādi un neviens no tiem nedrīkstētu apdraudēt pārējo pīlāru dzīvotspēju; aicina ES un dalībvalstis stiprināt sadarbību starp zvejniekiem un citām jūrlietu jomas ieinteresētajā personām ilgtspējīgas zilās ekonomikas satvarā tādās jomās kā jūras telpiskā plānošana, atjaunīgās enerģijas izvēršana, jūras produktu piegādes ķēdes organizācija, aprites ekonomika un dažādošana, tā atzīstot zvejnieku plašāku identitāti un lomu, kāda tiem ir kā jūras vides sargātājiem un vietējās attīstības virzītājspēkiem piekrastes kopienās;

23. mudina Komisiju rūpīgi izvērtēt strukturālos un vides faktorus un tendences, kas ietekmē zvejniecības, akvakultūras un pirmās pārdošanas un apstrādes operatoru ilgtermiņa ilgtspēju, konkurētspēju, atkarību un rentabilitāti, jo īpaši salu un tālākajos reģionos; ierosina izstrādāt pasākumus, ar kuriem risināt šos faktorus un tendences, veicot konkrētas un tūlītējas darbības, kas

novērstu ES zvejas darbību pakāpenisku izzušanu;

24. norāda, ka ES zvejniecības un akvakultūras nozare ir jāpadara pievilcīga un konkurētspējīga salīdzinājumā ar globālajiem konkurentiem; aicina Komisiju nodrošināt, ka visas dalībvalstis un attiecīgās ieinteresētās personas apņemas ātri ieviest sistēmu *CATCH* attiecībā uz visiem ES importētajiem zvejas un akvakultūras produktiem, un veicināt sistēmas brīvprātīgu izmantošanu trešās valstīs;

25. aicina veikt mērķtiecīgus pasākumus, lai nodrošinātu paaudžu nomaiņu un palielinātu ar zvejniecību saistītas karjeras pievilcību, arī sievietēm, nodrošinot zivju krājumu ilgtspējīgu pārvaldību un atjaunošanu, investīcijas modernās, drošās un digitalizētās zvejas flotēs (nepalielinot to zvejas kapacitāti), apmācības programmas, drošību jūrā, profesionālās apmācības attīstību, jo īpaši jūras dronu un tālvadāmu robotu apkopes jomā, arodslimību un ar profesionālo darbību nesaistītu slimību profilaksi, riska novēršanas iniciatīvas un labākus darba apstākļus;

26. atgādina, ka salu un tālākie reģioni saskaras ar pastāvīgiem dabiskiem un ģeogrāfiskiem ierobežojumiem, kas ietekmē to zvejas flotu konkurētspēju un salu ekonomiku; aicina īpašu uzmanību pievērst investīcijām, piemēram, zvejas flotu dekarbonizācijā, atjaunošanā un modernizācijā un infrastruktūras uzlabošanā, jo īpaši tālākajos reģionos, un ar šīm darbībām saistītiem pasākumiem, finansējumam un atbalstam, lai palielinātu pievilcību, garantētu paaudžu nomaiņu un zivsaimniecības nozares nākotni šajos reģionos un veicinātu ilgtspējīgu vietējo attīstību; aicina Komisiju pievērst īpašu uzmanību tālāko reģionu iesaistei ES zivsaimniecības partnerībās ar trešām valstīm, jo īpaši ar kaimiņos esošām valstīm vai reģioniem, piemēram, infrastruktūras, flotes vai nozares atbalsta jomā, lai nepieļautu negodīgu konkurenci starp zvejniekiem tālākajos reģionos un zvejniekiem kaimiņos esošajās trešās valstīs, kuru kuģi tiek atjaunoti;

27. aicina Komisiju un dalībvalstis palielināt patērētāju informētību un veicināt pārredzamību un izsekojamību, nodrošinot, ka tiek sniegta detalizēta informācija (arī digitāli) par jūras produktu izcelsmi, kvalitāti un ilgtspēju; uzsver, ka ir jānodrošina, lai ES jūras veltes un jūras izcelsmes produkti, kā arī ES importētie produkti atbilstu līdzīgiem vides, sociālajiem, izsekojamības, ilgtspējas un dzīvnieku labturības standartiem, kuru ievērošana jāpanāk, veicot efektīvu uzraudzību un piemērojot iedarbīgas sankcijas saskaņā ar PTO noteikumiem un turpmākām spoguļklauzulām;

28. aicina rīkoties saistībā ar dekarbonizācijas centieniem un flotes atjaunošanu un modernizāciju, īpašu uzmanību pievēršot zvejas flotes situācijai un vajadzībām tālākajos reģionos un salās; norāda,

ka Parlamenta jaunākajā pētījumā[5] ir ierosināts, ka turpmākajos zivsaimniecības atbalsta instrumentos būtu jāapsver iespēja paredzēt mazāk ierobežojošus nosacījumus attiecībā uz atbalstu zvejas kuģa pirmajai iegādei, dzinēja atjaunošanai vai nomaiņai un kuģu uzlabošanai, kas palielinātu tilpību, bet vienlaikus piemērot ierobežojumus, lai izvairītos no pārmērīgas kapacitātes vai pārzvejas atsevišķu segmentu vai visas valsts flotes līmenī; šajā sakarībā aicina Komisiju šo jautājumu risināt, novērtējot un mazinot nevajadzīgus regulatīvos šķēršļus KZP un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondā (EJZAF);

Vadošā loma vides un zinātnes jomā

29. atzinīgi vērtē ES vadošo lomu starptautiskajā okeānu pārvaldībā, jo īpaši tās lomu vērienīgu ieceru koalīcijas attiecībā uz biodaudzveidību ārpus valstu jurisdikcijas izveidē, kurā ir 47 locekļi; atzinīgi vērtē to, ka ir stājies spēkā *BBNJ* nolīgums, kurš izstrādāts saskaņā ar *UNCLOS* un kura mērķis ir nodrošināt jūras biodaudzveidības efektīvu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu ārpus valstu jurisdikcijas esošās teritorijās, lai tādējādi garantētu atklātās jūras efektīvu aizsardzību un ilgtspējīgu pārvaldību; prasa, lai jaunais satvars darbotos koordinēti un savstarpēji papildinoši ar esošajām starptautiskajām struktūrām, tostarp RZPO, *FAO* un Starptautisko Jūrniecības organizāciju, kā arī ar KZP; uzsver, ka nolīgums būtu jāīsteno un direktīva būtu jātransponē, ievērojot šo struktūru kompetenci, ES *acquis* un dalībvalstu kompetenci;

30. atzinīgi vērtē apstiprinājumu, ka saskaņā ar ES tiesību aktiem zvejniecības pārvaldības pasākumu nepieņemšana, neīstenošana vai nepildīšana — vai nu RZPO, vai divpusēju un daudzpusēju nolīgumu satvarā — tagad ir uzskatāma par nesadarbošanos; tāpēc aicina Komisiju sadarbībā ar dalībvalstīm izmantot visus pieejamos instrumentus, lai nodrošinātu, ka trešās valstis sadarbojas, tostarp izmantot Regulu (ES) Nr. 1026/2012[6], kas izveido satvaru to trešo valstu identificēšanai, kuras nesadarbojas un atļauj neilgtspējīgi apzvejot Savienības interesēs esošus kopēju interešu krājumus, un pasākumu pieņemšanai attiecībā uz šīm valstīm;

31. atzīst, ka no piesardzības principa viedokļa ir svarīgi noteikt starptautisku moratoriju dziļjūras izrakteņu ieguvei — tas ir globālas vidiskās atbildības jautājums, kurš var ietekmēt okeānu pārvaldību un zivsaimniecību; šajā sakarībā uzsver, ka ir svarīgi piemērot

---

5 Eiropas Parlaments, Iekšpolitikas ģenerāldirektorāts, Struktūrpolitikas un kohēzijas politikas departaments, “The future of the EU fishing fleet – First assessment of Member States’ EMFAF programmes for 2021-27”, 2024. gada novembris.

6 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1026/2012 (2012. gada 25. oktobris) par konkrētiem pasākumiem zivju krājumu saglabāšanas jomā attiecībā uz valstīm, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju (OV L 316, 14.11.2012., 34. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1026/oj).

piesardzības principu dziļjūras izrakteņu ieguves projektiem, kamēr nav pietiekami izpētīta to ietekme uz jūras vidi un biodaudzveidību; uzstāj, ka ES jāturpina aktīvi piedalīties globālajos dziļjūras pētniecības un izpētes centienos un vienlaikus jānosaka visaugstākie ilgtspējīgas resursu pārvaldības standarti; atzinīgi vērtē Komisijas atbalstīto piesardzīgo dziļjūras izrakteņu ieguves pārtraukumu; tāpēc aicina dalībvalstis atbalstīt šo pieeju, tostarp ar Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes starpniecību, kamēr nav pieejami visaptveroši zinātniskie pētījumi un zināšanas par dziļjūras izrakteņu ieguves ietekmi un kamēr nav iespējams pierādīt, ka šādas darbības var pārvaldīt, neizraisot biodaudzveidības zudumu vai ekosistēmas degradāciju;

32. aicina atbalstīt starptautisku moratoriju dziļjūras izrakteņu ieguvei un atgādina ES un tās dalībvalstīm kā Starptautiskās Jūras dzīļu pārvaldes loceklēm un saskaņā ar *UNCLOS* par to juridisko pienākumu ar atbilstošiem pasākumiem reaģēt uz jebkādiem mēģinājumiem apiet Starptautisko Jūras dzīļu pārvaldi, kas ir kompetentā starptautiskā struktūra, kura reglamentē dziļjūras izrakteņu ieguves darbības ārpus valstu jurisdikcijas, jo šādi mēģinājumi varētu ietekmēt starptautisko okeānu pārvaldību;

33. aicina Komisiju un dalībvalstis censties panākt, lai Starptautiskās Vaļu medību komisijas un starptautisko struktūru noteiktais starptautiskais moratorijs attiecībā uz vaļu un lielo vaļveidīgo medībām tiktu ievērots visās valstīs un reģionos un lai spēkā esošie izņēmumi netiktu ļaunprātīgi izmantoti komerciālu mērķu atbalstam;

34. uzsver, ka pirms aizsargājamo jūras teritoriju (AJT) noteikšanas ir jāveic pilns ietekmes novērtējums un efektīvi jāapspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, kā arī jānosaka skaidri mērķi un efektīvi uzraudzības, kontroles un pārraudzības pasākumi, pamatojoties uz labākajām pieejamajām zinātniskajām atziņām un ieteikumiem; uzsver, ka ir jāņem vērā trīs ilgtspējīgas attīstības pīlāri, kam jāiet roku rokā ar ES stratēģisko autonomiju un zvejnieku un piekrastes kopienu nozīmi ES kohēzijā;

35. atgādina, ka īpaša uzmanība ir jāpievērš Arktikas reģionam saskaņā ar 2021. gada Arktikas stratēģiju, un jo īpaši pauž atbalstu centieniem izveidot divas jaunas AJT Antarktikas austrumu daļā un Vedela jūrā Antarktikas okeānā; ņem vērā ietekmes novērtējumus un iebildumus pret AJT priekšlikumiem, ko izteikušas dažas Antarktikas jūras dzīvo resursu saglabāšanas komisijas puses; aicina aktīvi popularizēt šīs aizsargājamās jūras teritorijas kā daļu no nepieciešamās reakcijas uz citu globālo dalībnieku pieaugošajiem un, iespējams, neilgtspējīgajiem mērķiem šajos reģionos un pastiprināt divpusējos un daudzpusējos centienus, lai nodrošinātu atbalstu jaunu AJT izveidei;

36. pauž bažas par to, ka pēdējo desmit gadu laikā dažas trešās valstis ir izvērsušas un koncentrējušas krila zveju Dienvidu okeānā un šāda

prakse apdraud Antarktikas ekosistēmas;

37. aicina Komisiju atbalstīt piecu gadu moratorija noteikšanu krila zvejniecībai Dienvidu okeānā;

38. uzsver, ka zinātniskajiem pierādījumiem arī turpmāk jābūt starptautiskās okeānu pārvaldības lēmumu pieņemšanas pamatam; tie darbojas kā vienota valūta daudzpusējās sarunās un palīdz ilgtspējīgi pārvaldīt zvejniecību un akvakultūru; turklāt uzsver, ka ir jāiegulda zinātniskajās struktūrās, kas sniedz pierādījumus, kuri ir šādu lēmumu pamatā, un jāpalīdz tām;

39. atgādina, cik svarīga ir ES globālā līderība Kuņminas–Monreālas globālā biodaudzveidības satvara īstenošanā, kurā atzīts, cik svarīgi ir iedarbīgi konkrētai teritorijai paredzēti saglabāšanas pasākumi (*OECM*) kā papildinoša pieeja AĮT; uzsver, ka ir svarīgi iekļaut *OECM*, lai sasniegtu mērķi līdz 2030. gadam panākt, ka tiek aizsargāti 30 % pasaules okeānu, ar nosacījumu, ka *OECM* atbilst šajā satvarā noteiktajiem kritērijiem;

40. atbalsta Eiropas Okeāna paktā pausto apņemšanos izveidot Eiropas okeāna novērošanas iniciatīvu, kas ir stūrakmens izpratnes par jūras ekosistēmām un to pārvaldības uzlabošanā; atbalsta Eiropas dziļūdens novērošanas centra izveidi Atlantijas okeānā, vienlaikus popularizējot tāda globāla novērošanas centru tīkla izveidi, kas apmainītos ar datiem un veicinātu zinātnieku mobilitāti; aicina pastiprināt sadarbību ES pētniecības un inovācijas jomā, lai stiprinātu jūras zinātnieku kopdarbību un mobilitāti un nostiprinātu ES vadošo lomu jūras zinātnē; aicina ES, ņemot vērā regresu, kas novērots dažu globālo partneru centienos samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, pastiprināt centienus un apņemšanos zinātniskās sadarbības jomā, lai saglabātu jūras un piekrastes ekosistēmas; uzsver, ka ir jāsniedz pienācīgs finansiālais atbalsts;

41. aicina Komisiju saskaņā ar Eiropas Okeāna paktu izveidot īpašu iniciatīvu “Tīra Baltijas jūra”, kas risinātu unikālās vides un drošības problēmas Baltijas jūrā; uzsver, ka jūras baseinu joprojām smagi ietekmē eitrofikācija, piesārņojums un bīstamu kara laika atlieku, tostarp munīcijas, ķimikāliju un citu kontaminantu, klātbūtne jūras gultnē;

Tirdzniecības politika un globālā okeānu pārvaldība

42. uzsver ES pienākumu saglabāt savu vadošo lomu starptautiskos forumos, veicinot multilaterālismu, sadarbojoties ar visiem attiecīgajiem partneriem zivsaimniecības ilgtspējas un okeānu pārvaldības jomā, tostarp Amerikas Savienotajām Valstīm un Ķīnu, un nosakot globālus jūras ilgtspējas un godīgas konkurences standartus; turklāt uzsver konsultatīvo padomju, piemēram, Tāljūras flotes konsultatīvās padomes, svarīgo lomu konsultāciju sniegšanā Komisijai saistībā ar politikas formulēšanu un īstenošanu; norāda, ka ir svarīgi, lai to ieteikumi tiktu pienācīgi ņemti vērā lēmumu

pieņemšanā;

43. atzinīgi vērtē PTO Nolīguma par zvejniecības subsīdijām stāšanos spēkā; uzsver, ka šis nolīgums ir pagrieziena punkts pārzveju un pārmērīgu kapacitāti veicinošu kaitējošu zvejniecības subsīdiju izskaušanā un tas veicina vienlīdzīgus konkurences apstākļus un jūras resursu ilgtspējīgu pārvaldību visā pasaulē; mudina Komisiju turpināt sekmīgi iesākto darbu, izmantojot okeānu diplomātiju un proaktīvi sadarbojoties ar trešām valstīm, jo īpaši ar lielākajām zvejojošajām valstīm, lai sekmētu šā nolīguma ratifikāciju un efektīvu īstenošanu un notiekošās sarunas ar mērķi vienoties par turpmākajiem pasākumiem un veicinātu globālās saistītas attiecībā uz ilgtspējīgu, pārredzamu un taisnīgu zvejniecības pārvaldību;

44. uzsver, ka labi pārvaldītām RZPO, kas risina efektīvas daudzpusējas sarunas, kuru rezultātā tiek pieņemti stingri kopīgi noteikumi un panākta šo noteikumu pareiza izpilde, ir būtiska nozīme, lai nodrošinātu zvejniecības un akvakultūras konkurētspēju, un tāpēc akcentē, cik svarīgi ir ieguldīt šo RZPO spējās, sadarboties ar ANO aģentūrām un stiprināt ES diplomātiju šajos forumos; uzsver, ka ES joprojām nepietiekami izmanto RZPO atbilstības nodrošināšanas struktūras, un tādēļ aicina Komisiju attiecīgajās RZPO atbilstības komitejās apspriest un risināt gadījumus, kad trešās valstis neievēro noteikumus;

45. aicina Komisiju un dalībvalstis stiprināt muitas pārbaudes, palielinot pilnvaras un pilnībā izmantojot jaunu ES muitas aģentūru, lai aizsargātu zvejniekus no narkotiku un migrantu tirgotājiem un viņu veiktām nelikumīgām darbībām, kas apdraud zvejnieku drošību un reģionālo stabilitāti; atgādina, ka jūras produktu izsekojamības nodrošināšana, ilgtspējas standartu efektīva ievērošana un savstarpība ar trešām valstīm zvejas un akvakultūras produktu jomā aizsargā zvejniekus no nelikumīgām darbībām un saglabā patērētāju uzticēšanos; uzsver, ka noziedzīgie tīkli, kas savā darbībā izmanto zvejniecības nozari, apdraud ilgtspējīgu okeānu pārvaldību, kropļo vietējo ekonomiku un apdraud iztikas līdzekļus piekrastes reģionos; uzsver, ka efektīva organizētās noziedzības apkarošana zvejniecībā veicinās drošāku un noturīgāku okeānu ekonomiku;

46. atzinīgi vērtē ilgtermiņa vienošanos starp ES un Apvienoto Karalisti, kas piešķir pilnīgu savstarpēju piekļuvi zvejas ūdeņiem līdz 2038. gada 30. jūnijam; aicina Komisiju modri uzraudzīt Apvienotās Karalistes veiktās darbības, lai aizsargātu ES un tās operatoru un iedzīvotāju intereses, un stingri iebilst pret jebkādiem vienpusējiem lēmumiem, kas *de facto* samazinātu ES zvejnieku piekļuvi Apvienotās Karalistes ūdeņiem, piemēram, lēmumiem, kas saistīti ar AJT ieviešanu vai plānoto noteikšanu un tūbīšu zvejas aizliegumu, un izmantot Tirdzniecības un sadarbības nolīguma mehānismus, lai novērstu jebkādu no tiem izrietošu zvejas tiesību zaudēšanu; aicina Komisiju arī nodrošināt ilgtermiņa un stabilu ES un Apvienotās Karalistes zvejniecības kārtību pēc 2038. gada;

47. aicina ES pastiprināt sadarbību ar Norvēģiju, rīkojot apaļā galda augsta līmeņa diskusijas par zvejniecību un okeāniem, lai atrisinātu neatrisinātos jautājumus, piemēram, par Norvēģijas 2021. gada mencas kvotas parādu Eiropas Savienībai, un nodrošinātu taisnīgus un vienlīdzīgus konkurences apstākļus ES un Norvēģijas zvejniekiem; aicina Komisiju darīt visu iespējamo, lai panāktu visaptverošu vienošanos ar piekrastes valstīm par kopīgiem krājumiem nolūkā novērst šo krājumu pārzveju un garantēt ES zvejniekiem taisnīgas un ilgtspējīgas zvejas iespējas; aicina Komisiju izmantot visas Regulā (ES) Nr. 1026/2012 piedāvātās iespējas, tostarp sankcijas, attiecībā uz valstīm, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju;

48. uzsver, ka ES būtu jāizmanto sava tirgus dominance par stratēģisku instrumentu, ar ko aizstāvēt savas intereses un veicināt ilgtspēju; uzsver, ka piekļuvei ES tirgum ir jābūt atkarīgai no ES standartu ievērošanas, tādējādi nodrošinot, ka ES importētie jūras produkti nav iegūti no nelikumīgiem vai neilgtspējīgiem avotiem vai tādu darbību rezultātā, kas saistītas ar cilvēktiesību pārkāpumiem;

49. uzsver ES ilgstošās attiecības ar Grenlandi ar zivsaimniecību saistītos jautājumos un norāda, ka ES zvejniekiem ir svarīgi padziļināt šīs attiecības un veikt kopīgas darbības, lai nodrošinātu zivju krājumu ilgtspējīgu pārvaldību Ziemeļatlantijā;

50. aicina Komisiju nodrošināt, ka tiek pienācīgi un pilnībā īstenoti ES noteikumi, kas saistīti ar trešām valstīm, kuras atļauj neilgtspējīgu zveju, nodrošināt lielāku juridisko skaidrību par neilgtspējīgu zvejas praksi un aktivizēt ES tiesību aktos paredzētos ES izpildes pasākumus, tostarp tirdzniecības ierobežojumus, piemēram, importa aizliegumus, lai stiprinātu ES spēju vērsties pret neilgtspējīgu praksi, jo īpaši tādu, kas ietekmē mazo pelaģisko sugu (piemēram, makreles) krājumus, un nodrošināt tirdzniecības politikas un okeānu diplomātijas mērķu saskaņotību; uzsver, ka daudzas no šīm praksēm jau ir pienācīgi apzinātas, taču ar pašreizējiem izpildes pasākumiem netiek pietiekami novērstas;

51. mudina Komisiju stiprināt uzraudzības, kontroles un izpildes mehānismus attiecībā uz Krievijas zvejas darbībām un jūras produktu tirdzniecības plūsmām, tostarp pārkraušanu un reeksportu caur trešām valstīm; aicina noteikt turpmākus ierobežojumus zivsaimniecības produktu importam no Krievijas; aicina ieviest stingras izsekojamības prasības un koordinētas pārbaudes un novērst Krievijas operatoru nozvejoto vai apstrādāto zivju ienākšanu ES tirgū;

52. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt konsekvenci starp ES ražotājiem noteiktajiem standartiem un importētiem produktiem piemērotajiem standartiem, jo īpaši saistībā ar pašreizējiem vai turpmākiem tirdzniecības nolīgumiem starp ES un tās tirdzniecības partneriem, piemēram, ieviešot spoguļpasākumus; turklāt aicina Komisiju turpināt novērtēt šo autonomo tarifa kvotu atbilstību, ņemot vērā to

ietekmi uz ES zvejniecības nozari, un vajadzības gadījumā tās pielāgot; atkārtoti prasa konservētas zivis un jūras produktus tirdzniecības sarunās uzskatīt par “sensitīviem produktiem”; aicina ES iestādes ievērot piesardzību un pastiprināt kontroli, lai nodrošinātu, ka eksports, kas gūst labumu no autonomām tarifu kvotām, nav NNN zvejas produkts;

53. aicina Komisiju nodrošināt, ka KZP mērķi tiek pilnībā iekļauti ES nostājā, ko tā pauž visos starptautiskajos forumos, piemēram, Konvencijā par bioloģisko daudzveidību vai Konvencijā par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām, kur tiek apspriesti jautājumi par jūras bioloģiskajiem resursiem, tostarp zvejas resursiem;

Budžeta un institucionālie pasākumi

54. stingri uzstāj, ka ir vajadzīgs ievērojams finansējums okeānu pārvaldībai un diplomātijai, jo īpaši, lai saglabātu stratēģisku zvejniecības nozari un nodrošinātu, ka ES var izpildīt savas globālās saistības, stiprināt savu stratēģisko lomu un atbalstīt piekrastes kopienu turpmāko noturību; ar bažām konstatē, ka nākamās daudzgadu finanšu shēmas priekšlikumos ir norādīts, ka zvejniecībai un akvakultūrai laikposmā no 2028. līdz 2034. gadam ir nodalīti tikai 2 miljardi EUR, kas ir tikai trešdaļa no iepriekšējā garantētā finansējuma apjoma;

55. aicina Komisiju daudzgadu finanšu shēmā laikposmam pēc 2028. gada garantēt pienācīgu finansējuma apjomu ar zivsaimniecību saistītiem izdevumiem, piemēram, mērķiem, ko patlaban aptver EJZAF; norāda, ka ir svarīgi, lai ES fondi arī turpmāk būtu spēcīgs instruments paaudžu nomaiņas, dzimumu līdztiesības, pārtikas nodrošinājuma, flotes modernizācijas un sociālekonomiskās ilgtspējas atbalstam;

56. uzsver mazapjoma zvejas izšķirošo nozīmi vietējās ekonomikas un kopienu uzturēšanā visā pasaulē; uzsver — lai ES uzlabotu savu stratēģisko un pārtikas autonomiju, ir ļoti svarīgi atjaunot ES krājumus, un, lai radītu ES ilgtermiņa noturībai un konkurētspējai labvēlīgus apstākļus, ir būtiski nodrošināt ES mazapjoma zvejas nozarei pienācīgu atbalstu gan ES, gan valstu līmenī;

57. norāda, ka visa diplomātija ir saistīta ar dārgu prognozēšanas spēju un tāpēc būtu lietderīgi izveidot īpašu finanšu instrumentu zivsaimniecībai salu un tālākajos reģionos, piemēram, atjaunojot attālu un salu reģionu īpašo attīstības problēmu pārvarēšanas programmu (*POSEI-Fisheries*), kas ir integrēta EJZAF, ar mērķi palīdzēt nozarei pārvarēt ģeogrāfiskos un strukturālos ierobežojumus un nodrošināt vietējo zvejnieku kopienu ilgtermiņa dzīvotspēju; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt pašreizējo instrumentu, piemēram, *Copernicus* jūras pakalpojuma, un jaunu spēju vai tehnoloģiju, piemēram, dronu, izmantošanu;

58. aicina Komisiju un dalībvalstis nodrošināt zvejniekiem un zilās ekonomikas ieinteresētajām personām efektīvu un vienkāršāku piekļuvi finanšu instrumentiem, piešķirot īpašus minimālos līdzekļus, piemēram, no Eiropas Konkurētspējas fonda, kas atbalsta investīcijas ilgtspējīgā zilajā ekonomikā, un no Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta "Eiropa pasaulē", kas ir okeānu pārvaldības un diplomātijas un NNN zvejas apkarošanas centienu pamatā, kā arī no IZPN paredzētā finansējuma un papildu finansējuma avotiem, piemēram, Taisnīgas pārkārtošanās fonda, *REPowerEU*, programmas "Apvārsnis Eiropa" un Eiropas Investīciju bankas; mudina Komisiju garantēt pietiekamu administratīvo un juridisko stabilitāti privātiem ieguldījumiem, lai veicinātu jūrlietu nozaru attīstību;

°

° °

59. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.